

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

Tekniska nämnden

Återrapportering av uppdrag om trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs med cykelstråket Mörby Centrum - Invernesskorset

Ärendet

Tekniska nämnden uppdrog den 28 augusti 2024 (§ 94) åt samhällsutvecklingsförvaltningen att utreda och bedöma risken för olyckor längs cykelstråket Mörby centrum – Invernesskorset samt med utgångspunkt av den utredningen föreslå trafiksäkerhetshöjande åtgärder i syfte att öka säkerheten för både gångtrafikanter och cyklister. Förslaget ska innehålla både tids- och kostnadsuppskattning.

Genom detta ärende återrapporterar samhällsutvecklingsförvaltningen den del av uppdraget som avser bedömning av olycksrisker längs cykelstråket Mörby centrum – Invernesskorset. Förvaltningen redovisar identifierade brister och föreslår fortsatt arbete med åtgärdsförslag.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden noterar informationen och lägger återrapporteringen till handlingarna.

Uppdraget enligt tekniska nämndens beslut av den 28 augusti 2024 (§ 94) anses vara genomfört i den del som avser riskbedömning av cykelstråket.

2. Tekniska nämnden uppdrar åt förvaltningen att, i samband med planerad exploatering i området, analysera behovet av och föreslå nödvändiga åtgärder för trafiksäkerhet längs cykelstråket.

Bakgrund

Tekniska nämnden beslutade den 28 augusti 2024 (§ 94) att uppdra åt samhällsutvecklingsförvaltningen att utreda åtgärder för att öka trafiksäkerheten längs sträckan Mörby centrum till Invernesskorset. Sträckan innefattar många riskmoment där olika trafikslag möts, vilket har motiverat behovet av en samlad översyn av trafiksituationen.

Parallellt med denna utredning pågår en planerad ombyggnation av Invernesskorset, vilket kommer att bidra till en säkrare trafikmiljö på den platsen. För att säkerställa en helhetssyn ska Invernesskorsningens

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

omdaning ses i ett större sammanhang och med en samlad bild över hela den aktuella sträckan.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Idag färdas ett stort antal cyklister dagligen längs cykelstråket mellan Mörby Centrum och Invernesskorset. Sträckan är en del av Region Stockholms regionala cykelstråk och främjar cykelpendling med målet att få fler trafikanter att välja cykeln som färd sätt i sin vardagliga pendling till och från arbetet, vilket främjar folkhälsan och klimatet. Vid kommunens mätpunkter för cykeltrafik uppmättes antal passager till totalt 622 048 stycken år 2024. Statistiken visar att stråket trafikeras frekvent.

Längs stråket har höga hastigheter uppmärksammats hos cyklister. De höga hastigheterna upplevs av andra trafikanter påverka trafiksäkerheten och känslan av trygghet längs stråket. Konflikter mellan gående och cyklister kan uppstå, framför allt i korsningspunkter, vilket kan öka risken för olyckor. Cykelöverfarterna vid Skogsslingan, Invernessvägen och Danderyds sjukhus är av en äldre standard med begränsad sikt. Dessa punkter är i behov av en djupare översyn för att hitta lösningar över tid. Vad gäller siktförhållanden, målning, och vägvisning kan detta utföras i mindre skala inom ramen för 2026 års trafikåtgärder utan att påverka en större ombyggnad. Cykelöverfarten vid Kevinge strand byggdes om under hösten 2024, och kvarstående beläggningsarbeten kommer att utföras under 2025.

Enligt olycksstatistik från Strada har en singelolycka med cykel inrapporterats under 2024. Statistiken kan ge en indikation på var behovet av åtgärder är störst, men incidenter som inte leder till en faktisk olycka rapporteras inte in i systemet.

Sträckan är i behov av en mer detaljerad översyn för att långsiktigt stärka trafiksäkerheten. Därför föreslås att en fördjupad utredning genomförs, med syfte att föreslå åtgärder som gynnar både de cykelpendlande trafikanterna och de som väljer andra färd sätt men efterfrågar ett trafiksäkrare stråk. Utredningen bör omfatta utformningen av samtliga cykelöverfarter – vägvisning, målning, belysning samt möjligheten att införa trafiksinaler – samt möten mellan gående och cyklister vid busshållplatser, generella siktförhållanden och möjligheterna att skapa en tryggare separering mellan gående och cyklister. Kommunikationsinsatser och kampanjer, exempelvis trafikinformation, evenemang och tävlingar riktade till trafikanter, bör också ingå i utredningen.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har genomfört en övergripande analys av cykelstråket mellan Mörby centrum och Invernesskorset, där flera riskfaktorer har identifierats som påverkar trafiksäkerheten. Bland annat har höga hastigheter hos cyklister, begränsad sikt i vissa cykelöverfarter samt konflikter mellan gående och cyklister noterats, särskilt i korsningspunkter och vid

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

busshållplatser. Dessa faktorer bedöms sammantaget öka risken för olyckor och otrygghet längs stråket.

Mot bakgrund av genomförd riskbedömning av cykelstråket mellan Mörby centrum och Invernesskorset bedömer förvaltningen att det finns ett behov av att gå vidare med en utredning som fokuserar på att ta fram konkreta trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Dessa bör omfatta såväl fysiska åtgärder i infrastrukturen som insatser inom kommunikation, med särskilt fokus på kritiska punkter såsom cykelöverfarter, siktförhållanden och samspelet mellan olika trafikantgrupper.

Utredningen ska även inkludera pågående och planerade utvecklingsprojekt i östra Mörbylund och vid sjukhusområdet för att säkerställa en sammanhållen bedömning av hela trafikmiljön. Resultatet från en tidigare utredning av Invernesskorsningen kommer att integreras i helhetsbedömningen, då denna utgör en central del av stråket.

Konsekvenser för barn och unga

Förvaltningen har identifierat flera trafiksäkerhetsbrister i cykelstråket mellan Mörby centrum och Invernesskorset som kan påverka barns trygghet och säkerhet, såsom höga cykelhastigheter, dålig sikt och konflikter mellan gående och cyklister. Dessa förhållanden innebär en ökad risk för olyckor, särskilt för barn som går eller cyklar i området. Förslagen till beslut säkerställer att kommunen fullföljer sitt ansvar enligt barnkonventionens artikel 3 (barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn) och artikel 19 (barn har rätt till skydd mot skador) genom att dels ta del av genomförd riskbedömning, dels ge förvaltningen i uppdrag att ta fram konkreta trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Aktuella trafiksäkerhetshöjande åtgärder inryms i planerad och tilldelad investeringsbudget för trafikåtgärder.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Återrapportering av uppdrag om trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs med cykelstråket Mörby Centrum - Invernesskorset
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-03-20 § 28
3. Tekniska nämndens beslut, 2024-08-28 § 94

Datum
2025-06-05**Diarienummer**
TN 2024/0669

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

4. Reservation (C), TN 2024-08-28 § 94